

รายงานผลการดำเนินงานด้านสุขภาพสัตว์ ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เดือน มกราคม 2563

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคเหนือตอนล่าง (ศวพ. ภาคเหนือตอนล่าง) ดำเนินการด้านสุขภาพสัตว์ ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

1. การตรวจวินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์

ระหว่างวันที่ 21 ธันวาคม 2562 ถึง 20 มกราคม 2563 ได้รับตัวอย่างซากแพะ จำนวน 1 ตัวอย่าง และมูลแพะ จำนวน 2 ตัวอย่าง จากโครงการเลี้ยงแพะพระราชทานพันธุ์แบล็คเบงกอล ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการมีรายละเอียด ดังนี้

1) ซากแพะ หมายเลข BSNM 2027

ผลการผ่าซาก พบก้อนฝีหนองที่ปอด มีเนื้อตายที่ตับ (ภาพที่ 1) และพบปรสิตในทางเดินอาหารชนิด *Haemonchus* spp. ในกระเพาะแท้

ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบเชื้อแบคทีเรีย *E. coli* จากหัวใจ ปอด ตับ ไต สมอง และต่อมน้ำเหลือง Prescapular

สรุปการวินิจฉัย แพะมีอาการปอดอักเสบและติดเชื้อ *E. coli*

2) มูลแพะ พบ ไช้พยาธิตัวกลม จำนวน 2 ตัวอย่าง

2. การดำเนินการด้านสุขภาพสัตว์ ของ ศวพ. ภาคเหนือตอนล่าง รายละเอียดดังนี้

วันที่ 25 ธ.ค. 2562 น.สพ. สืบชาติ สัจจวาทิต คณะทำงานดูแลด้านสุขภาพสัตว์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศวพ. ภาคเหนือตอนล่าง ทำการตรวจและรักษาแพะป่วยด้วยอาการระบบทางเดินหายใจ ผลการรักษา แพะอาการดีขึ้นและหายเป็นปกติ

วันที่ 3 ม.ค. 2563 น.สพ. พลกฤษณ์ อุทรรักษ์ และ สพ.ญ. พรทิพย์ วิสุทธิคุณาธาร คณะทำงานดูแลด้านสุขภาพสัตว์ ทำการตรวจเยี่ยมและติดตามการถ่ายพยาธิในแพะ เนื่องจากก่อนหน้านี้มีแพะตาย และตรวจพบพยาธิตัวตืดอุดตันในทางเดินอาหาร ซึ่งผลการตรวจเยี่ยมพบว่าเจ้าหน้าที่ทหารทำการถ่ายพยาธิด้วยยาชนิด albendazole ส่วนยาชนิด fenbendazole ซึ่งมีประสิทธิภาพดีในการกำจัดพยาธิตัวตืดตามที่คณะทำงานดูแลด้านสุขภาพสัตว์ แนะนำให้ใช้อยู่ในระหว่างการจัดซื้อ จึงทำการเก็บตัวอย่างมูลแพะห้องเสียจำนวน 2 ตัวอย่าง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลการตรวจ พบไช้พยาธิตัวกลมทั้ง 2 ตัวอย่าง นอกจากนี้พบว่าทหารผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลแพะเป็นทหารเกณฑ์ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนผลัดทหารชุดใหม่เมื่อปลดประจำการ ทำให้ขาดความต่อเนื่องและขาดทักษะการสังเกตความผิดปกติของแพะศูนย์ฯ จึงแนะนำให้เพิ่มความถี่ในการสังเกตความผิดปกติและหากพบแพะป่วยให้แยกออกจากฝูงทันที



ภาพที่ 1 ก้อนฝีหนองที่ปอด และเนื้อตายที่ตับ แพะหมายเลข BSNM 2027